

Monmouthshire Select Committee Minutes

**Meeting of Pwyllgor Perfformiad a Throsolwg held at Council Chamber, County Hall, The Rhadyr
USK on Dydd Mawrth, 29ain Ebrill, 2025 at 10.00 am**

Councillors Present

County Councillor Alistair Neill, (Chair)
County Councillor Rachel Buckler, (Vice Chair)

County Councillors: Jill Bond, Steven Garratt,
Meirion Howells, M. Newell, Paul Pavia,
Peter Strong, Su McConnel

Also in attendance County Councillors:
Ben Callard, Cabinet Member for Resources,
Ian Chandler, Cabinet Member for Social Care,
Safeguarding and Accessible Health Services
and Martyn Groucutt

Officers in Attendance

Hazel Ilett, Rheolwyr Craffu
Robert McGowan, Swyddog Polisi a Chraffu
Peter Davies, Prif Swyddog, Adnoddau
Will Mclean, Prif Swyddog Plant a Phobl Ifanc
Jane Rodgers, Pennaeth Gwasanaethau Plant
Scott Hereford, Service Manager Residential and
Resource Management
Nicholas Keyse, Rheolwr Datblygu Stadau
Ed Pryce, Cynghorydd Her, Arweinydd Gwasanaeth
Interim Strategol a Pholisi

APOLOGIES: Councillors

1. Datganiadau o Fuddiant

Datganodd y Cynghorydd Pavia fuddiant di-ragfarn yn Eitem 5 gan ei fod yn gweithio i Practice Solutions Ltd. sy'n dal y contract cyflawni busnes ar gyfer Cymdeithas Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol yng Nghymru.

Datganodd y Cynghorydd Neill fuddiant di-ragfarn yn Eitem 4 fel Cadeirydd pwyllgor ARIC gydag EAS.

2. Fforwm Agored i'r Cyhoedd

Na.

3. Canlyniadau Cyfnod Allweddol 4

Rhoddodd Ed Pryce (Cyfarwyddwr Cynorthwyol, EAS) gyflwyniad, cyflwynodd yr adroddiad, ac atebodd gwestiynau'r Aelodau gyda Will McLean.

Cwestiynau yr Aelodau:

- Beth mae'n ei olygu i ddisgyblion gael cymwysterau sylfaenol a sut mae'n effeithio ar eu canlyniadau bywyd?

Mae cymwysterau sylfaenol yn helpu disgyblion i gael mynediad at y lefel nesaf o addysg, fel Addysg Bellach ac Addysg Uwch, ac maent yn gynyddol ofynnol ar gyfer llawer o swyddi. Gall ennill cymwysterau wella presenoldeb ac ymgysylltiad, gan arwain at ganlyniadau bywyd gwell.

- A ydym yn cyfyngu ysgolion trwy eu grwpio mewn teuluoedd, a sut mae hyn yn effeithio ar y gefnogaeth i ddisgyblion sy'n cyflawni'r canlyniadau traean isaf?

Mae grwpio ysgolion mewn teuluoedd yn caniatáu cymharu a chynnig cefnogaeth, ond mae ysgolion hefyd yn edrych ar deuluoedd eraill ac yn canolbwyntio ar ddysgwyr unigol. Y nod yw dwyn arweinwyr i gyfrif a sicrhau bod prosesau gwella ysgolion ar waith.

- Sut ydym ni'n gwybod bod disgwyliadau Llywodraeth Cymru yn ddigon da ar gyfer disgyblion yng Nghymru a Sir Fynwy, a sut allwn ni newid y cyrhaeddiad is yng Nghymru o'i gymharu â'r DU?

Mae Llywodraeth Cymru yn defnyddio profion rhyngwladol fel Pisa i gymharu perfformiad. Mae heriau wrth gymharu â gwledydd eraill y DU oherwydd systemau asesu gwahanol, ond mae cymwysterau'n cael eu cydnabod gan brifysgolion y DU.

- Pa fesurau sydd ar waith ar gyfer y cyrhaeddiad traean isaf?

Mae mesurau ar gyfer y cyrhaeddiad traean isaf yn cynnwys gwella presenoldeb, mynd i'r afael â diffygion, a sicrhau bod y cwricwlwm yn briodol. Mae ysgolion yn canolbwyntio ar anghenion unigol a chefnogaeth trwy grantiau amddifadedd disgyblion.

- A yw dibynnu ar PISA yn unig ar gyfer cymariaethau rhyngwladol o berfformiad pobl ifanc, a dim ond darparu data sy'n benodol i Gymru, yn cyfyngu ar y gallu i sicrhau'n hyderus bod dysgwyr ifanc yn derbyn y cyfleoedd gorau yn fyd-eang, nid yn unig o fewn Cymru?

Mae heriau wrth gymharu perfformiad addysgol ar draws ffiniau, yn enwedig rhwng Cymru a Lloegr, oherwydd gwahaniaethau mewn systemau graddio. Mae angen i ni fod yn hyderus erbyn diwedd addysg statudol, lle mae llwyddiant myfyrwyr mewn llwybrau galwedigaethol neu academiaidd yn cael ei bennu gan gyflogwyr neu arholiadau safonol fel Lefelau A, sy'n gymharol ledled y DU. Mae offer fel system yr Alpau yn helpu i fodlu cyrhaeddiad blaenorol a pherfformiad Lefel A i ychwanegu gwerth at feysydd pwnc penodol. Mae siroedd y ffin mewn sefyllfa unigryw ac mae angen ystyried amrywiol gyfleoedd addysgol, fel y rhai mewn rhanbarthau cyfagos fel Bryste. Er gwaethaf y diffyg cymhariaeth uniongyrchol, mae'r ffocws yn parhau ar gefnogi myfyrwyr i wneud dewisiadau gwybodus a gwneud y mwyaf o'u potensial.

- A oes unrhyw resymau amlwg dros y gwahaniaeth bach ym mherfformiad Cil-y-coed, ac a yw'r anawsterau diweddar yn gwella?

Corff Llywodraethu Cil-y-coed sydd yn gyfrifol am gynnig atebion ar gyfer perfformiad Cil-y-coed ac nid yw'n briodol ymchwilio i ddiagnosteg ysgolion unigol yn yr adroddiad hwn.

- A ddigwyllir unrhyw wahaniaeth yn y cymariaethau o ganlyniad i'r cwricwlwm newydd sy'n dod drwy'r ysgolion?

Disgwylir gwahaniaethau oherwydd y cwricwlwm newydd, a fydd yn cynyddu amrywiaeth a gwahaniaethu'r ddarpariaeth sydd ar gael i ddysgwyr. Mae'r fframweithiau ar gyfer atebolrwydd yn dal i gael eu datblygu.

- A yw diffygion yn gysylltiedig ag ymddygiad, ac a ydym yn gweithio tuag at ysgolion sy'n iach yn emosiynol ynghyd â dysgu a datblygiad cymdeithasol ac emosiynol?

Gellir cysylltu diffygion ag ymddygiad, ac mae ysgolion yn canolbwyntio ar bresenoldeb, lles, agweddau at ddysgu ac ymddygiad. Mae gwaith sylweddol ar gefnogi iechyd a datblygiad emosiynol dysgwyr.

- Sut ydych chi'n mynd i ddefnyddio'r data hwn gyda Llywodraethwyr, athrawon, rhieni a disgyblion?

Rhennir data gyda Llywodraethwyr trwy adroddiadau a sesiynau hyfforddi. Mae ysgolion yn darparu crynodebau symlach o'r wybodaeth i'w Cyrff Llywodraethu, y gellir eu rhannu mewn adroddiadau rhieni.

- A oes unrhyw fesurau eraill – mwy ansoddol – yn cael eu cymryd e.e. y mynegai hapusrwydd, boddhad rhieni/disgyblion?

*Mae'n sicr yn bwysig deall datblygiad cyffredinol oedolion ifanc y tu hwnt i gymwysterau academiaidd. Mae ysgolion yn defnyddio amrywiol systemau sydd ar gael yn fasnachol i gasglu adborth ar deimladau ac agweddau myfyrwyr, er bod y data hwn fel arfer yn cael ei ddefnyddio ar lefel yr ysgol ac nid ei agregu i fyny. Yn ogystal, mae'r Rhwydwaith Ymchwil Iechyd Ysgolion (SHRN) o dan arweiniad Prifysgol Caerdydd yn darparu data meintiol sylweddol ar lesiant myfyrwyr, gan gynnwys pob ysgol. – **CAM GWEITHREDU: cyflwyno adroddiad i'r pwyllgor yn egluro'r data hwn a'i fewnwelediadau***

- A ellir cyflawni cydraddoldeb gwirioneddol rhwng myfyrwyr gwrywaidd a benywaidd?

Gallai cyflawni cydraddoldeb gwirioneddol rhwng myfyrwyr gwrywaidd a benywaidd fod yn heriol. Fodd bynnag, gallai'r cwricwlwm newydd ac ystod ehangach o gymwysterau ddarparu mwy o hyblygrwydd, gan ganiatáu i ddysgwyr ddewis cymwysterau sy'n tynnu sylw at eu cryfderau. Gall y dull hwn greu mwy o gyfleoedd ar gyfer cydraddoldeb, ond mae'n parhau i fod yn anodd rhagweld y canlyniad.

- A yw'r fformiwla bwysol ar gyfer teuluoedd prydau ysgol am ddim a'r Mynegai Amddifadedd Lluosog wedi cael eu herio neu eu hadolygu am degwch?

Mae'r fformiwla bwysol ar gyfer teuluoedd prydau ysgol am ddim a'r Mynegai Amddifadedd Lluosog wedi cael eu pennu a'u hadolygu gan ystadegwyr Llywodraeth Cymru. Caiff y data ei adnewyddu'n rheolaidd, gyda'r diweddariad diwethaf yn 2024 a diweddariadau yn y dyfodol wedi'u cynllunio bob tair blynedd. Fodd bynnag, nid oes unrhyw waith yn cael ei wneud ar hyn o bryd i adolygu tegwch y model yn benodol.

- A rannwyd y data hwn ag Estyn, a sut mae'n berthnasol i arolygiadau diweddar yn, er enghraifft, Caldicot?

Mae Estyn wedi gweld y data, ynghyd ag ystod ehangach o ddata. Nid ydynt yn rhoi mwy o bwysau i'r data hwn na data arall. Yn ystod arolygiadau, mae Estyn yn canolbwyntio mwy ar arsylwadau uniongyrchol o ansawdd addysgu, dysgu a chynnydd myfyrwyr, yn hytrach na data ail-law fel data cymwysterau. Mae tair o'n hysgolion uwchradd wedi cael ymweliadau yn ystod y flwyddyn academiaidd

hon. O ran yr argymhellion a nodwyd gan Estyn yng Nghil-y-coed, mae'n rhaid i'r ysgol gwblhau'r hyn a elwir yn gynllun gweithredu ôl-arolygiad ac mae'n rhaid i'r Awdurdod Lleol hefyd gwblhau datganiad gweithredu. Felly mae llawer iawn o adnoddau a chefnogaeth yn mynd tuag at wella Cil-y-coed.

- Pa mor hyderus ydym ni bod y strategaethau gwella presennol yn gynaliadwy, yn enwedig o ystyried problemau gyda chyllid ysgolion?

Mae'n anodd byth fod yn gwbl fodlon â strategaethau gwella, gan fod lle i wella bob amser. Fodd bynnag, roedd y canlyniadau ar gyfer 2024, a ailosododd i lefelau 2019, yn gyffredinol foddhaol. Mae hyder yn y datblygiadau addysgu a dysgu presennol mewn ysgolion, ac mae'r Awdurdod Lleol yn credu bod lle i wella o hyd. Cydnabyddir bod problemau ariannol yn risg, ond mae'r ffocws yn parhau ar gynnal gweithlu diogel ac effeithiol a sicrhau bod ysgolion yn defnyddio eu hadnoddau'n effeithlon. Er gwaethaf pwysau ariannol, mae'r ymrwymiad i gefnogi myfyrwyr a gwella perfformiad yn parhau'n gryf.

- Pa strategaethau lliniaru fydd yn cael eu rhoi ar waith, o ystyried pryderon athrawon ynghylch y cwricwlwm newydd sy'n dod i rym ym mis Medi?

Bydd y cwricwlwm newydd sy'n dechrau ym mis Medi yn ei gwneud hi'n anodd cynnal cymariaethau perfformiad. Er y bydd arholiadau eleni yn gymharol â rhai 2023 a 2024, bydd y newidiadau'n effeithio ar gymariaethau o 2025 ymlaen. Bydd hyn yn cyflwyno heriau o ran deall tueddiadau perfformiad, ond bydd yr arholiadau presennol yn dal i ddarparu rhywfaint o barhad ar gyfer cymharu.

- Sut gall athrawon ddefnyddio'r wybodaeth hon mewn ysgolion unigol i wella perfformiad?

Mae athrawon yn defnyddio data manwl o fewn ysgolion i wella arferion addysgu a dysgu. Mae'r data'n helpu i greu sgysiau gyda dysgwyr unigol a gwella carfannau yn y dyfodol.

- A oes unrhyw gynlluniau i gynnal cyfarfodydd rhieni gyda rhieni a disgyblion blwyddyn 10 a blwyddyn 11 i'w helpu i ddeall y data hwn?

Anogir ysgolion i rannu data perfformiad yn eu hadroddiad llywodraethu blynyddol i rieni, sy'n ofyniad cyfreithiol. Mae hyn yn helpu rhieni i ddeall y data a'i oblygiadau.

- A ydym yn cysylltu â'r wasg i sicrhau eu bod yn deall y data hwn ac yn osgoi unrhyw benawdau camarweiniol?

Mae'r data ar gael i'r cyhoedd ar-lein ar wefan "Fy Ysgol Leol" Llywodraeth Cymru, gan sicrhau tryloywder a hygyrchedd i'r wasg a'r cyhoedd.

- Ydyn ni'n annog athrawon i ddod yn arholwyr TGAU i helpu i wella perfformiad?

Mae annog athrawon i ddod yn arholwyr TGAU yn awgrym gwerthfawr, gan y gall roi cipolwg ar y broses arholi a gwella strategaethau addysgu.

- Gall ceisio cau'r bwch rhwng y rhywiau fod yn rhwystredig, gan y gall mesurau i wella gwrywod arwain at welliant mewn menywod hefyd, felly mae'r ddau yn gwella ond mae bwch yn parhau. A yw hynny'n cael ei adlewyrchu yn y tueddiadau cenedlaethol?

Ydy, gall hynny fod yn ganlyniad anfwriadol, ond yn ganlyniad cadarnhaol, o ymyriadau na allant arwain at gau bwlch – ond mae gwella perfformiad y ddau grŵp yn gadarnhaol.

- Onid yw nifer y disgyblion sy'n gadael heb gymwysterau yn berthnasol yn ystadegol gan fod y niferoedd mor isel?

Mae nifer y disgyblion sy'n gadael heb gymwysterau yn wir yn fach iawn. Fodd bynnag, nid yw'r ffocws ar y niferoedd ond ar y sgysiau manwl sy'n digwydd ym mhob ysgol rhwng y partner gwella ysgolion a'r Pennaeth. Mae'r trafodaethau hyn yn cynnwys deall cefndir pob dysgwr, yr hyn a wnaed i'w cefnogi, y pethau cadarnhaol, a'r hyn y gellir ei wella ar gyfer dysgwyr y dyfodol mewn sefyllfaoedd tebyg. Ansawdd y sgysiau hyn yw'r hyn sy'n wirioneddol bwysig.

Sut mae iaith "disgwyliad canlyniadau" yn dylanwadu ar ysgolion, yn enwedig o ran rheolwyr a staff addysgu? A allai'r iaith hon gyflyru agweddau tuag at ganlyniadau a galluoedd posibl pobl ifanc, gan fod o bosibl yn niweidiol iddynt?

Mae'n bwysig cynnal disgwyliadau uchel i bob dysgwr er mwyn codi lefelau cyrhaeddiad. Mae gwaith Sefydliad Gwaddol Addysg yn tynnu sylw at y ffaith bod cael disgwyliadau uchel yn hanfodol, yn enwedig i ddysgwyr sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim. Mae'r dull RADI (Codi Cyrhaeddiad Pobl Ifanc Dan Anfantaïs), a ddefnyddir yn effeithiol mewn rhai ysgolion, yn dadlau dros ddull dall lle mae pob dysgwr yn cael ei drin â'r un disgwyliadau uchel, gan roi o'r neilltu syniadau rhagdybiedig am eu cyflawniadau posibl. Mae angen parhau i hyrwyddo disgwyliadau uchel i sicrhau nad yw dysgwyr yn cael eu cyfyngu gan gyfyngiadau canfyddedig. Nid yw'r pryder yn ymwneud â disgwyliadau uchel ond yn hytrach effaith niweidiol disgwyliadau isel yn seiliedig ar grwpio disgyblion.

Casgliad y Cadeirydd:

Diolchodd y Cadeirydd i'r Swyddogion a'r Aelod Cabinet am yr adroddiad, yr esboniad trylwyr ohono, a'r ymatebion i gwestiynau'r Pwyllgor. Ar ran y Pwyllgor, roedd y Cadeirydd wedi cydnabod a mynegi gwerthfawrogiad am yr holl waith gwyb sy'n digwydd yn ysgolion Sir Fynwy.

4. Datblygiad Lleoliadau Plant

Cyflwynodd Jane Rodgers yr adroddiad ac atebodd gwestiynau'r Aelodau gyda Scott Hereford ac Aelod y Cabinet Ian Chandler.

Cwestiynau yr Aelodau:

Cynhaliodd y Pwyllgor graffu trylwyr ar yr adroddiad, gan dynnu sylw at y materion pwysig canlynol i'r Aelod Cabinet eu hystyried:

- Mae'r adroddiad yn adran 3.5 yn sôn am newidiadau sylweddol i farchnad y darparwyr er elw a gyflwynwyd tua 18 mis i ddwy flynedd yn ôl. Sut mae'r newidiadau hyn wedi ansefydlogi'r farchnad a chynyddu costau lleoli? Beth yw'r costau cynyddol, a sut maen nhw'n gysylltiedig â phryderon y Pwyllgor a nodwyd ddwy flynedd yn ôl ynghylch eithrio darparwyr er elw?

Mae'r farchnad ar gyfer cartrefi preswyl a lleoliadau plant yn gymhleth, gan ei gwneud hi'n anodd pennu achos ac effaith. Hyd yn oed cyn i bolisi Llywodraeth Cymru newid, roedd arwyddion eisoes o brinder lleoliadau a chystadleurwydd uchel, gyda phlant Cymru a Lloegr mewn lleoliadau yng Nghymru. Mae'r

farchnad wedi dod yn fwy cystadleuol ac wedi'i hansefydlogi ymhellach, gan gyd-daro â'r newidiadau polisi a datblygiadau Awdurdodau Lleol. Er gwaethaf hyn, mae galw mawr o hyd am leoliadau preifat er elw. Mae'r costau wedi codi'n sylweddol, gyda chostau wythnosol cyfartalog yn cynyddu o tua £5,000 y plentyn ychydig flynyddoedd yn ôl i tua £9,000-£10,000 y plentyn nawr.

- O ystyried y cynnydd mewn costau o £5,000 i £9,000 yr wythnos dros ddwy flynedd, sy'n gynydd sylweddol mewn cyfnod byr, sut ydych chi wedi rheoli eich cyllidebau i ymdopi â'r newidiadau annisgwyl hyn?

Mae'r strategaeth yn cynnwys lleihau nifer y plant sydd angen lleoliadau yn ddiogel, recriwtio a chadw digon o leoliadau maeth mewnol, a datblygu eu lleoliadau eu hunain. Er gwaethaf yr ymdrechion hyn, mae rheoli lleoliadau cost uchel yn parhau i fod yn anodd. Mae'r heriau'n cael eu rhannu gan holl wasanaethau plant awdurdodau lleol yng Nghymru. Mae'r strategaeth yn pwysleisio cynyddu lleoliadau maeth mewnol, gan nodi bod lleoliadau preswyl yn cynnwys nifer fach o blant o'i gymharu â maethu.

- A oes gennym unrhyw syniad pellach o ba ddarparwyr fydd yn aros, yn newid, neu'n gadael y farchnad yn dilyn y ddeddfwriaeth newydd?

Mae'n rhy gynnar i ragweld pa ddarparwyr fydd yn aros, yn newid, neu'n gadael y farchnad, gan fod llawer yn cadw eu cynlluniau busnes yn gyfrinachol. Gwneir ymdrechion i ymgysylltu â darparwyr i ddeall y sefyllfa'n well.

- Pa strategaethau amgen sy'n cael eu hystyried ar gyfer dod o hyd i eiddo addas yng ngogledd y sir, gan gynnwys darpariaeth drawsffiniol bosibl?

Mae datblygu a rhannu lleoliadau gyda rhanbarthau ac awdurdodau lleol eraill yn cael ei ystyried, er ei fod yn gymhleth. Mae mecanweithiau ar gyfer cyfnewid lleoliadau a sicrhau nad oes unrhyw leodedd gwg yn cael eu trafod ar lefelau rhanbarthol.

- Beth yw'r rhagolygon os na allwn sicrhau rhagor o arian grant ar gyfer lleoliadau?

Mae'r achosion busnes ar gyfer lleoliadau wedi'u gwneud gan ystyried sefyllfaoedd sy'n cynnwys, neu ddim yn cynnwys, grantiau cyfalaf. Hyd yn oed heb grantiau, mae achos busnes cryf dros gael mynediad at fenthycia drwy'r Cyngor.

- A oes unrhyw wersi wedi'u dysgu o lwyddiant Cil-y-coed a all lywio'r datblygiad yn Nhrefynwy?

Nodwyd llwyddiant Cil-y-coed, ac mae'r gwersi a ddysgwyd yn cynnwys pwysigrwydd ymgysylltu â thrigolion lleol a sicrhau trosglwyddiadau llyfn i bobl ifanc. Mae manylion gweithredol penodol a strwythurau staffio yn cael eu hadolygu i lywio datblygiadau yn y dyfodol.

- O ran yr oediadau yn Nhrefynwy oherwydd gwaith strwythurol, a ydym wedi gwirio gyda'r syrffêwr cychwynnol i weld a oedd unrhyw esgeulustod y gellid mynd i'r afael â nhw'n fasnachol?

Cydnabyddir y mater o oediadau gwaith strwythurol yn Nhrefynwy, ac awgrymir y dylid mynd i'r afael ag unrhyw esgeulustod posibl gan y syrffêwr cychwynnol i liniaru costau.

- A ydych chi'n credu y bydd trosglwyddo i ofal di-elw yn arbed arian, o ystyried costau sylweddol darparu gofal?

Mae'r achosion busnes a gyflwynwyd i'r cabinet wedi dangos y potensial ar gyfer arbedion cost trwy ofal di-elw. Y ffocws yw darparu lleoliadau o ansawdd uchel mewn modd cost-effeithiol, heb yr angen i gynhyrchu elw.

- Sut mae'r ongl di-elw yn gweithio gyda chydweithrediadau trawsffiniol, yn enwedig gydag ardaloedd fel Swydd Gaerloyw, Swydd Henffordd, a Bryste?

Mae cydweithrediadau trawsffiniol yn gymhleth oherwydd gofynion cofrestru, ond mae ymdrechion yn cael eu gwneud i rannu lleoliadau yn rhanbarthol a gwella mecanweithiau ar gyfer cydweithredu rhanbarthol.

- Sut ydych chi'n monitro ac yn cadw rheolaeth ar yr effaith ar bobl ifanc, yn enwedig y rhai sy'n gadael gofal, yn ystod y cyfnod pontio hwn?

Mae'r effaith ar bobl ifanc yn cael ei rheoli trwy ymgysylltu agos, cyfathrebu gonest, a chefnogaeth yn ystod y cyfnod pontio. Mae gweithwyr cymdeithasol wedi'u hyfforddi i ymdrin ag ansicrwydd a sicrhau bod pobl ifanc yn cael eu cefnogi'n dda drwy gydol y broses.

- A ydym yn gallu mesur llwyddiant y lleoliadau y tu hwnt i fetrigau meddiannaeth a chost, megis cyrhaeddiad addysgol a phontio i annibyniaeth?

Mae llwyddiant yn cael ei fesur trwy amrywiol feini prawf, gan gynnwys sefydlogrwydd mewn lleoliadau, parodrwydd ar gyfer byw'n annibynnol, ac adborth uniongyrchol gan blant a phobl ifanc. Mae gwerthusiadau allanol gan AGC hefyd yn chwarae rhan.

- A oes gennym lawer o blant mewn lleoliadau di-elw ar hyn o bryd, a sut y byddwn yn eu trosglwyddo i leoliadau di-elw mewn pryd ar gyfer terfynau amser Llywodraeth Cymru?

Mae nifer y plant mewn lleoliadau di-elw yn sylweddol, yn enwedig mewn asiantaethau maethu annibynnol. Mae cynlluniau trosglwyddo ar waith ar gyfer pob plentyn i sicrhau cydymffurfiaeth â rheolau di-elw yn y dyfodol.

- Pa gynlluniau sydd ar waith i sicrhau y bydd darparwyr trydydd parti a ddefnyddir ar gyfer llety â chymorth yn cydymffurfio â rheolau di-elw yn unig yn y dyfodol?

Bydd cydymffurfiaeth â rheolau di-elw yn cael ei sicrhau trwy ofynion cyfreithiol ar gyfer cofrestru lleoliadau a darparwyr, a fydd yn cael eu monitro gan AGC a Llywodraeth Cymru.

- A ydym yn gweld unrhyw gynnydd mewn maethu i leihau nifer y plant mewn gofal?

Bu cynnydd net mewn aelwydydd maethu, ac mae ymdrechion yn parhau i recriwtio mwy o ofalwyr maeth mewnol, sy'n hanfodol ar gyfer lleihau nifer y plant mewn gofal.

- A ydych chi'n credu y bydd trosglwyddo i ddarparwyr di-elw yn arbed arian?

Mae'r achosion busnes a gyflwynwyd i'r cabinet ar gyfer pob prosiect wedi dangos y gallu i arbed arian. Dros amser, bydd yr effaith ariannol yn fwy amlwg, ond y prif ffocws yw darparu lleoliadau o ansawdd i blant a phobl ifanc.

- Sut ydym ni'n monitro ac yn cadw rheolaeth ar sut mae'r cyfnod pontio yn effeithio ar y bobl ifanc rydym ni yma i ddarparu gofal ar eu cyfer?

Mae monitro'r effaith ar bobl ifanc yn cynnwys gwerthuso sefydlogrwydd lleoliadau, diweddiadau wedi'u cynllunio yn erbyn diweddiadau heb eu cynllunio, ac adborth uniongyrchol gan y plant eu hunain. Yn ogystal, bydd gwerthusiadau allanol gan AGC yn darparu trosolwg annibynnol o effeithiolrwydd lleoliadau.

Casgliad y Cadeirydd:

Diolchodd y Cadeirydd i'r Swyddogion a'r Aelod Cabinet am yr adroddiad a'u hymatebion i gwestiynau'r Pwyllgor a dymunodd bob llwyddiant i'r tîm wrth weithredu'r strategaeth newydd.

5. Diweddariad Buddsoddi a Buddiannau Masnachol

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet Ben Callard yr adroddiad ac atebodd gwestiynau'r Aelodau gyda Nick Keyse.

Cwestiynau'r Aelodau:

- Ar ba gam mae Cyngor Sir Fynwy yn edrych ar fuddsoddiadau fel Parc Busnes Castlegate ac yn penderfynu nad ydynt yn llwyddo mwyach ac yn cymryd camau gweithredu?

Mae'r penderfyniad i adolygu buddsoddiadau fel Parc Busnes Castlegate yn seiliedig ar y polisi buddsoddi asedau, sy'n gosod targed enillion o 2% ar fuddsoddiad. Mae'r rheolaeth barhaus yn cynnwys asesu risgiau ac atyniad y lle. Os bydd tenantiaid yn gadael, ystyrir ailosod y lle yn seiliedig ar y galw. Byddai'r penderfyniad i gymryd camau pellach yn dibynnu ar yr asesiad parhaus o'r ffactorau hyn.

- O ran y ffermydd, a yw'r polisi o hyd i'r Cyngor ddal gafael ar ffermydd y Cyngor?

Y polisi yw dal gafael ar ffermydd y Cyngor gan eu bod yn cael eu hystyried yn asedau gwerthfawr ar gyfer cyflawni amrywiol amcanion polisi, fel bwyd a dyfir yn lleol ac amaethyddiaeth adfywiol.

- Sut ydym ni'n teimlo am sefydlogrwydd Cineworld fel tenant i Gasnewydd?

Mae sefydlogrwydd Cineworld fel tenant i Barc Hamdden Casnewydd yn cael ei fonitro, ac mae'r adroddiad yn adlewyrchu addasiadau mewn rhagamcanion yn seiliedig ar eu sefyllfa bresennol. Mae manylion penodol am eu sefydlogrwydd yn sensitif yn fasnachol.

- A ydych chi'n teimlo bod mwy o botensial ar gyfer risg o ôl-ddyledion rhent, naill ai fferm neu fasnachol, o Castlegate neu Gasnewydd?

Mae ôl-ddyledion rhent yn cael eu rheoli, gyda thrafodaethau a chymau parhaus i adennill taliadau. Mae'r adroddiad yn nodi bod ôl-ddyledion o fewn ystod y gellir ei rheoli, a bod camau'n cael eu cymryd i fynd i'r afael â materion diffyg talu.

- Ble fyddai'r gwefru cerbydau trydan ym Mharc Manwerthu Casnewydd?

Disgwylir i'r baeau gwefru cerbydau trydan gael eu lleoli rhwng Cineworld a Harvester, gan fod gan yr ardal hon y ffrynt a'r gwelededd gorau.

- A oes unrhyw gynnydd wedi bod wrth symud busnes Cyngor Sir Fynwy i'r safle gerllaw'r Fferm Solar?

Mae'r tir o amgylch y Fferm Solar yn cael ei hyrwyddo fel rhan o'r CDLI newydd. Bydd unrhyw ddatblygiad yn y dyfodol ar gyfer busnes Cyngor Sir Fynwy yn dibynnu ar y broses gynllunio.

Casgliad y Cadeirydd:

Diolchodd y Cadeirydd i'r Swyddogion a'r Aelod Cabinet am yr adroddiad a'u hymatebion i gwestiynau'r pwyllgor.

6. Cynllunydd Gwaith y Cyngor a'r Cabinet

Gofynnodd y Cyngorydd Bond am gynnwys rhagor o wybodaeth am eitemau yn y Cynlluniwr; yn benodol, sut y bydd adroddiadau a phenderfyniadau a restrir yn effeithio ar drigolion. Atgoffodd Swyddogion hefyd o'r bwriad i graffu ar gyllid grant yn dilyn y penderfyniad i alw i mewn y penderfyniad am y Gronfa Ffyniant a Rennir i'r Pwyllgor Pobl– **CAM GWEITHREDU**

7. Blaenraglen Waith y Pwyllgor Craffu Perfformiad a Throsolwg

Nodyn atgoffa am y cyfarfod Arbennig ar 3ydd Mehefin a gweithdy'r Aelodau ar 16eg Mehefin.

8. Cofnodion y cyfarfod blaenorol

Cytunwyd ar y cofnodion.

9. Cyfarfod nesaf: 3ydd Mehefin 2025 (Arbennig), 10fed Mehefin 2025

The meeting ended at **1.23 pm**